

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P82

[Total No. of Pages : 2

[5515]-1001

F.Y.B.Com

COMPULSORY ENGLISH

(2013 Pattern)

Textbook : A Pathway to Success

Edited by : Ashok Chaskar

Anand Kulkarni

Vijay Madge

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Attempt any ONE from (A) and ONE from (B) in about 150 words each :[16]

- A) i) Describe the relevance of prayer explained by Kalam's father.
ii) How does C.V. Raman prove that water is one of the most vital things on earth?
- B) i) What are the evils of advertising, according to Herman Wouk?
ii) What was Datta's condition after the disaster that struck the photograph?

Q2) Attempt any ONE from (A) and ONE from (B) in about 150 words each :[16]

- A) i) Describe Ivan Dmitritch's dreams about the possibility of winning the lottery.
ii) What does Derozio say about the plight of 'The Harp of India'?
- B) i) What is the main cause of money-madness, according to D.H. Lawrence?
ii) Write a ten line dialogue on the following situation :
Imagine that you meet your newly appointed colleague at the workplace. Both of you introduce yourselves to each other and exchange a few words.

P.T.O.

Q3) Attempt any ONE from (A) and ONE from (B) in about 150 words each :[16]

- A) i) Explain Indra Nooyi's rise to the top at PepsiCo and how she introduced vital and dramatic changes to the policies of the company.
- ii) What are Murthy's arguments against socialism?
- B) i) What, according to R.K. Narayan, is a Bharat Brand of English?
- ii) How did Indra Nooyi maintain a balance between her personal and professional responsibilities?

Q4) Attempt any ONE from (A) and ONE from (B) in about 150 words each :[16]

- A) i) What are Gopalam's mother's feelings towards the wood rose plant at the end of the story?
- ii) Describe Rakesh's devotion to his father.
- B) i) How does the poem 'The Soul's Prayer' show the poet's positive view of life?
- ii) Describe the main ideas expressed by the poet in 'Stopping by Woods on a Snowy Evening'?

Q5) A) Attempt any ONE of the following : [8]

- i) Write a letter to your cousin congratulating him on his brilliant success in the examination.
- ii) Write a brief newspaper report of two short paragraphs on the following headline :
Traditional Day Celebrated by N.S.S. Unit.

B) Attempt any ONE of the following : [8]

- i) Write a resume for the post of Sales Executive in Mahindra Motors, Pune.
- ii) Write an email to your college Principal at the email id - collegeprincipal@gmail.com requesting him/her to issue you a bonafide certificate.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. : _____

P84

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1003

F.Y.B.Com.

BUSINESS ECONOMICS (Micro)
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Draw neat diagrams wherever necessary.*

Q1) What is meant by Elasticity of Demand? Explain the types of Price Elasticity of Demand. **[16]**

Q2) Distinguish between Micro and Macro Economics. **[16]**

OR

Explain the Law of Variable Proportions.

Q3) Answer in brief. **[16]**

- a) Explain the features of Monopolistic Competition.
- b) Explain the Recardian Theory of Rent.

OR

- a) Explain the Marginal Productivity Theory of Distribution.
- b) Explain the features of Oligopoly.

Q4) Explain the Keynes Liquidity Preference Theory of Interest. **[16]**

P.T.O.

Q5) Write short notes : (Any Two)

[16]

- a) Features of Perfect Competition.
- b) Price Discrimination
- c) Risk and Uncertainty Theory of Profit
- d) Backward sloping supply curve of Labour.

Total No. of Questions : 5]

P84

[5515]-1003

F.Y. B.Com.

BUSINESS ECONOMICS (Micro)
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यकता असेल तेचे सुबक आकृत्या काढा.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
-

प्रश्न 1) मागणीची लवचिकता म्हणजे काय ? मागणीच्या किंमत लवचिकतेचे प्रकार स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) सूक्ष्म व समग्रलक्षी अर्थशास्त्रातील फरक स्पष्ट करा. [16]

किंवा

बदलत्या प्रमाणाचा नियम सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. [16]

- अ) मक्तेदारीयुक्त स्पर्धेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) रिकार्डोंचा खंड सिध्दांत स्पष्ट करा.

किंवा

- अ) विभाजनाचा सिमांत उत्पादकता सिध्दांत स्पष्ट करा.
ब) अल्पविक्रेताधिकाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) केन्स यांचा व्याजाचा रोखता पसंती सिध्दांत स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 5) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) पूर्ण स्पर्धेची वैशिष्ट्ये
- ब) मूल्यभेद
- क) नफ्याचा धोका व अनिश्चितता सिधांत
- ड) श्रमाचा पाठीमागे झूकणारा पुरवठा वक्र

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P86

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1005

F.Y.B.Com.

COMPUTER CONCEPTS AND APPLICATIONS
Computer Fundamental
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Both sections should be written in same answer books.

SECTION - I

Q1) Attempt any 4 of the following : **[$4 \times 2 = 8$]**

- a) What is analog computer?
- b) What is Desktop?
- c) Define E-Governance.
- d) What are the features of MS-Excel?
- e) Explain WAN.
- f) What is Compact Disk?

Q2) Attempt any 4 of the following : **[$4 \times 4 = 16$]**

- a) Differentiate between RAM and ROM.
- b) What is Paint? Explain features of Paint.
- c) What is animation-effect in Ms-PowerPoint?
- d) Write short note on Modem.
- e) Explain sequential file organization.
- f) What is Network topology? Explain Ring topology.

P.T.O.

Q3) Attempt any 4 of the following : **[$4 \times 4 = 16$]**

- a) Explain types of printers with it's features.
- b) Write short note on windows operating system.
- c) Explain cut, copy and paste options in Ms-office.
- d) What is Networking? Explain Use of Networking.
- e) Explain use of computers in Banking sector.
- f) Write note on Antivirus software.

SECTION - II

Q4) Attempt any 4 of the following : **[$4 \times 2 = 8$]**

- a) Define Web Server.
- b) What you mean by EPS (Electronic Payment System)?
- c) What are the stages of SET (Secure Electronic Transaction)?
- d) Define <Table> Tag with example.
- e) Define Dynamic Web Page.
- f) What is page type?

Q5) Attempt any 4 of the following : **[$4 \times 4 = 16$]**

- a) Write steps to create web site.
- b) Explain EDI architecture.
- c) Write note on Digital signature.
- d) Explain HTML Stand alone tag.
- e) What is Web Design Pyramid? Explain it.
- f) Write note on Animation effect in Web Page.

Q6) Attempt any 4 of the following : **[$4 \times 4 = 16$]**

- a) What is Internet Privacy? Explain it.
- b) Write short note on Graphics in Web Page Design.
- c) Explain SET.
- d) Write steps to create HTML document.
- e) Explain Web Development Process Model.
- f) Explain Search Engine.

Total No. of Questions : 6]

P86

[5515]-1005

F.Y.B.Com.

COMPUTER CONCEPTS AND APPLICATIONS

Computer Fundamental

(2013 Pattern)

(मराठी स्क्रिप्तर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :-**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) दोन्ही विभाग एकाच उत्तर पत्रिकेत सोडवावीत.
-

विभाग - I

प्रश्न 1) पुढील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. [4 × 2 = 8]

- अ) Analog Computer म्हणजे काय ?
- ब) Desktop म्हणजे काय ?
- क) E-Governance ची व्याख्या लिहा.
- ड) MS-Excel ची वैशिष्ट्य स्पष्ट करा.
- इ) WAN म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
- फ) Compact Disk म्हणजे काय ?

प्रश्न 2) पुढील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. [4 × 4 = 16]

- अ) RAM व ROM मधील फरक स्पष्ट करा.
- ब) Paint म्हणजे काय ? Paint ची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- क) Ms-Powerpoint मधील animation-effect स्पष्ट करा.
- ड) Modem वर थोडक्यात टीप लिहा.
- इ) Sequential file organization म्हणजे काय स्पष्ट करा.
- फ) Network topology म्हणजे काय ? Ring topology स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) पुढील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. [4 × 4 = 16]

- अ) Printers चे विविध प्रकार वैशिष्ट्यासह स्पष्ट करा.
- ब) Windows Operating System वर थोडक्यात टीप लिहा.
- क) Cut, Copy आणि Paste ह्या Options चा Ms-office मधील उपयोग सांगा.
- ड) Networking म्हणजे काय ? Networking चे उपयोग सांगा.
- इ) Banking Sector मधील कॉम्प्युटर चा उपयोग सांगा.
- फ) Antivirus Software वरती थोडक्यात टीप लिहा.

विभाग - II

प्रश्न 4) पुढील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. [4 × 2 = 8]

- अ) Web Server ची व्याख्या स्पष्ट करा.
- ब) EPS (Electronic Payment System) म्हणजे काय स्पष्ट करा.
- क) SET (Secure Electronic Transaction) च्या Stages कोणत्या स्पष्ट करा.
- ड) <Table> Tag ची उदाहरणासह व्याख्या लिहा.
- इ) Dynamic Web Page ची व्याख्या लिहा.
- फ) Page Type म्हणजे काय ?

प्रश्न 5) पुढील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. [4 × 4 = 16]

- अ) Web Site तयार करण्याच्या पायऱ्या लिहा.
- ब) EDI चे architecture स्पष्ट करा.
- क) Digital Signature वर थोडक्यात टीप लिहा.
- ड) HTML मधील Stand alone tag स्पष्ट करा.
- इ) Web Design Pyramid म्हणजे काय स्पष्ट करा.
- फ) Web Page मधील Animation effect वर टीप लिहा.

प्रश्न 6) पुढील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. [4 × 4 = 16]

- अ) Internet Privacy म्हणजे काय ? स्पष्ट करा.
- ब) Web Page Design मधील Graphics वरती थोडक्यात टीप लिहा.
- क) SET स्पष्ट करा.
- ड) HTML document तयार करण्याच्या पायऱ्या लिहा.
- इ) Web development process model स्पष्ट करा.
- फ) Search Engine स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P87

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1006

F.Y.B.Com.

**ORGANISATIONAL SKILL DEVELOPMENT
(2013 Pattern)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.**
- 2) Figures to right indicate full marks.**

Q1) What are the characteristics of a modern office? Explain factors responsible for selecting the location of an office. [16]

Q2) Explain the concept of office Administrator. State the functions of office Administrator. [16]

OR

Explain the concept and importance of Goal setting. [16]

Q3) a) State the types of office forms. [8]

b) State the importance of E-forms. [8]

OR

a) Define the term 'Communication' and state the importance of communication. [8]

b) State barriers of Effective Communication. [8]

Q4) What do you mean by Records management? Explain importance and Principles of Records management. [16]

P.T.O.

Q5) Write Short Notes : (Any Two)

[16]

- a) Role of PRO in modern office
- b) Modern methods of Public Relation
- c) Computerisation of office activities
- d) Payroll Accounting

Total No. of Questions : 5]

P87

[5515]-1006

F.Y.B.Com.

**ORGANISATIONAL SKILL DEVELOPMENT
(2013 Pattern)
(मराठी स्कूलांतर)**

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्रश्न 1) आधुनिक कार्यालयाची गुणवैशिष्टे कोणती ? कार्यालयाच्या स्थाननिश्चितीची निवड करताना परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) ‘कार्यालय प्रशासक’ ही संकल्पना स्पष्ट करा. कार्यालय प्रशासकाची कार्ये सांगा. [16]

किंवा

‘लक्ष निर्धारण’ ही संकल्पना आणि त्याचे महत्व स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 3) अ) कार्यालय प्रपत्राचे प्रकार सांगा. [8]

ब) ई प्रपत्राचे महत्व स्पष्ट करा. [8]

किंवा

अ) संदेशवहन या संकल्पनेची व्याख्या द्या. संदेशवहनाचे महत्व सांगा. [8]

ब) संदेशवहनातील अडथळे सांगा. [8]

प्रश्न 4) दमर व्यवस्थापनाचा आपणास काय अर्थबोध होतो ? दमर व्यवस्थापनाचे महत्व आणि तत्वे स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) आधुनिक कार्यालयात जनसंपर्क अधिकाऱ्याची भूमिका
- ब) जनसंपर्काच्या आधुनिक पद्धती
- क) कार्यालयीन कामकाजाचे संगणकिकरण
- ड) पे-रोल अकांऊटिंग

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P88

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1007

F.Y. B.Com (Regular)

BANKING AND FINANCE
Fundamentals of Banking
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Define Bank. Explain the evolution of Banking in Europe. [16]

Q2) Explain the Types of Individual and institutional account holders. [16]

OR

Explain the methods of Remittances.

Q3) a) Explain the primary functions of a Bank. [8]

b) Explain the safety and profitability principles of a Bank. [8]

OR

- a) Explain the Types of Cheques.
- b) Explain the Types of endorsements.

Q4) Explain the Need and Importance of modern Technology in Bank. [16]

P.T.O.

Q5) Write Short Notes. (Any Two)

[16]

- a) Multiple credit creation
- b) Core Banking
- c) Characteristics of Promissory Note
- d) Types of Crossing

Total No. of Questions : 5]

P88

[5515]-1007

F.Y. B.Com (Regular)

बँक व्यवसाय आणि वित्तपुरवठा
(बँक व्यवसायाची मूलतत्वे)
(2013 Pattern)
(मराठी स्क्रपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
-
-

प्रश्न 1) बँकेची व्याख्या द्या. युरोपातील बँक व्यवसायाची उत्क्रांती स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) वैयक्तीक आणि संस्थात्मक खातेदारांचे प्रकार स्पष्ट करा. [16]

किंवा

ऐसे पाठविण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) बँकेची प्राथमिक कार्ये स्पष्ट करा. [8]

ब) बँकेचे सुरक्षितता आणि लाभप्रदता तत्व स्पष्ट करा. [8]

किंवा

अ) धनादेशाचे प्रकार स्पष्ट करा.

ब) पृष्ठांकनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) बँक व्यवसायातील तंत्रज्ञानाची गरज आणि महत्व स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 5) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) बहुविध पतनिर्मिती
- ब) कोअर बँकिंग
- क) वचन पत्राची वैशिष्ट्ये
- ड) रेखांकनाचे प्रकार

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P91

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1010

F.Y. B.Com. (Regular)
CO-OPERATION
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Explain the principles of Co-operation in detail. **[16]**

Q2) Explain the History and origin of Co-operative movement in India. **[16]**

OR

Explain the objectives and scope of Co-operation.

Q3) a) Recommendations of Maclegan Committee Report 1912. **[8]**

b) State the contribution of Padmashri Dr Vitthalrao Vikhe Patil in Co-operative movement. **[8]**

OR

a) State the role of state Government in Co-operative movement.

b) Explain the strength of Co-operative movement in India.

Q4) Explain the problems of Co-operative Education and training and suggestion to these problems. **[16]**

P.T.O.

Q5) Write Short Notes. (Any Two)

[16]

- a) Contribution of Karmaveer Bhausaheb Hiray in Co-operative movement.
- b) Agriculture and Non agriculture Co-operatives.
- c) Maharashtra State Co-operative Federation.
- d) Recent trends in Co-operative movement in India.

Total No. of Questions : 5]

P91

[5515]-1010

F.Y. B.Com. (Regular)
CO-OPERATION
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
-

प्रश्न 1) सहकाराची तत्वे सविस्तर स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) भारतातील इतिहास आणि उत्पत्ती (मुळ) सहकारी चळवळ स्पष्ट करा. [16]

किंवा

सहकाराची उद्दीष्ट्ये आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) मँगलेगन समिती अहवाल 1912 च्या शिफारशी सांगा. [8]

ब) पदमश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील यांचे सहकारी चळवळीतील योगदान स्पष्ट करा. [8]

किंवा

अ) सहकारी चळवळीतील राज्य सरकारची भुमिका सांगा.

ब) भारतातील सहकारी चळवळीची बलस्थाने स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) सहकारी शिक्षण आणि प्रशिक्षणाच्या समस्या सांगुन त्या समस्या दूर करण्याकरीता उपाय सुचवा. [16]

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) कर्मवीर भाऊसाहेब हिरे यांचे सहकारी चळवळीतील योगदान.
- ब) कृषी आणि बिगरकृषि सहकारी संस्था.
- क) महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ.
- ड) सहकारी चळवळीतील भारतातील अलिकडील प्रवाह.

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P92

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1011

F.Y. B.Com (Regular)

MANAGERIAL ECONOMICS

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) State and explain various objectives of Firm.

[16]

Q2) State the Law of demand. Explain the determinants of demand.

[16]

OR

Explain the concept of investment decision. What is Average Rate of Returns?

Q3) a) Explain steps in Cost Benefit Analysis.

[8]

b) Explain the objectives of Business Forecasting.

[8]

OR

a) Explain types of Short-Run Cost Analysis.

b) Explain the Law of Returns to scale.

Q4) Explain the Role of Multinational Corporations in Indian Economy.

[16]

P.T.O.

Q5) Write Short Notes. (Any Two)

[16]

- a) Acquisitions and Mergers.
- b) Usefulness of Capital Budgeting.
- c) Characteristics of Managerial Economics.
- d) Variable Cost.

Total No. of Questions : 5]

P92

[5515]-1011

F.Y. B.Com. (Regular)

MANAGERIAL ECONOMICS

व्यवस्थापकीय अर्थशास्त्र

(2013 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
-
-

प्रश्न 1) उद्योगसंस्थेची विविध उद्दीष्टे सांगा व स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) मागणीचा नियम सांगा. मागणीचे निर्धारक घटक स्पष्ट करा. [16]

किंवा

गुंतवणूक निर्णय ही संकल्पना स्पष्ट करा. सरासरी परतावा दर म्हणजे काय ?

प्रश्न 3) अ) खर्च लाभ विश्लेषणाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा. [8]

ब) व्यवसायाच्या पूर्वअंदाजाची उद्दीष्टे स्पष्ट करा. [8]

किंवा

अ) अल्पकालीन खर्च विश्लेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

ब) प्रतीफलाचा नियम स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील बहुराष्ट्रीय महामंडळाची भुमिका स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 5) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) संपादन आणि विलीनीकरण.
- ब) भांडवली अंदाजपत्रकाची उपयुक्तता.
- क) व्यवस्थापकीय अर्थशास्त्राची वैशिष्ट्ये.
- ड) बदलता खच.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P93

[Total No. of Pages : 2

[5515]-1012

F.Y. B.Com (Regular)

ESSENTIALS OF E-COMMERCE

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Give illustrations wherever necessary.*

Q1) Define E-Commerce. Explain functions of E-Commerce and compare E-Commerce practices Vs. Traditional practices. **[16]**

Q2) What is E-banking? Explain advantages & limitations of E-banking system in India. **[16]**

OR

Define E-payment system. Explain pre and post payment system in modern business.

Q3) a) Impact of E-Commerce on market. **[8]**

- b) Explain following terms. **[8]**
- i) Digital Signature
 - ii) B2B E-Commerce

OR

- a) Importance and advantages of E-Trading.
- b) Future of E-Commerce in India.

P.T.O.

Q4) Define EDI system. Explain uses, standards and benefits of EDI in India.**[16]**

Q5) Write Short Notes. (Any Two) **[16]**

- a) Advantages of Online booking.
- b) Mobile Commerce.
- c) Domain Name System.
- d) E-Finance.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P94

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1013

F.Y. B.Com. (Regular)

INSURANCE AND TRANSPORT

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) What is Insurance? Explain the objectives & need of Insurance. [16]

Q2) What is Transport? Explain its need & scope. [16]

OR

Explain the importance & scope of Travel & Tourism.

Q3) a) Principles of General Insurance. [8]

b) Explain the Role of Logistic Insurance in the global age. [8]

OR

a) Contribution of Travel & Tourism to Economic Development.

b) State the advantages of airway.

Q4) Explain the advantages & limitations of Rail Transport. [16]

P.T.O.

Q5) Write Short Notes. (Any Two)

[16]

- a) Scope of Road Transport.
- b) Insurance Contract.
- c) Procedure of claim settlement for Logistic Insurance.
- d) State the means of Travel & Tourism in India.

Total No. of Questions : 5]

P94

[5515]-1013

F.Y. B.Com. (Regular)

विमा आणि वाहतूक
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-
-

प्रश्न 1) विमा म्हणजे काय? विम्याचे हेतु आणि गरज स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) वाहतूक म्हणजे काय? त्याची गरज आणि व्यासी स्पष्ट करा. [16]

किंवा

प्रवास आणि पर्यटनाचे महत्त्व आणि व्यासी स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) साधारण विम्याची तच्चे. [8]

ब) जागतिक युगात लॉजिस्टिक विम्याची भूमिका स्पष्ट करा. [8]

किंवा

अ) वाहतूक व पर्यटनाचे आर्थिक विकासातील योगदान स्पष्ट करा.

ब) हवाई वाहतूकीचे फायदे सांगा.

प्रश्न 4) रेल्वे वाहतूकीचे फायदे आणि मर्यादा स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 5) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) रस्ते वाहतूकीची व्याप्ती.
- ब) विमा करार.
- क) लॉजिस्टिक विम्यातील नुकसान भरपाई मिळविण्याची पद्धत.
- ड) भारतातील वाहतूक व पर्यटनाची साधने सांगा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. : _____

P95

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1014

F.Y. B.Com.

MARKETING AND SALESMANSHIP
Fundamentals of Marketing
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) What is Marketing? Explain the various functions of Marketing. **[16]**

Q2) Explain the factors of Marketing Environment. **[16]**

OR

Explain the various factors determining Buyer Behaviour.

Q3) a) Explain the Product Life Cycle. **[8]**

b) Explain the types of marketing channels. **[8]**

OR

a) State the advantages of Advertising.

b) Explain the classification of Services.

Q4) Explain the problems and challenges of Rural Market. **[16]**

P.T.O.

Q5) Write Short Notes. (Any Two)

[16]

- a) Importance of Marketing Management.
- b) Micro and Macro Environment.
- c) Supply Chain Management.
- d) Rural Marketing Mix.

Total No. of Questions : 5]

P95

[5515]-1014

F.Y.B.Com.

MARKETING AND SALESMANSHIP

Fundamentals of Marketing

(2013 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भसाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
-
-

प्रश्न 1) विपणन म्हणजे काय ? विपणनाची विविध कार्ये स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) विपणन पर्यावरणाचे घटक स्पष्ट करा.

[16]

किंवा

खरेदीदाराचे वर्तन ठरविणारे विविध घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) वस्तु जीवन चक्र स्पष्ट करा. [8]

ब) वितरण मार्गाचे प्रकार स्पष्ट करा. [8]

किंवा

अ) जाहिरातीचे फायदे सांगा.

ब) सेवांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) ग्रामीण बाजारपेठेच्या समस्या आणि आव्हाने स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 5) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) विपणन व्यवस्थापनाचे महत्व.
- ब) सुक्ष्म आणि समग्र पर्यावरण.
- क) पुरवठा साखळी व्यवस्थापन.
- ड) ग्रामीण विपणन मिश्र.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P96

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1015

F.Y. B.Com.

CONSUMER PROTECTION AND BUSINESS ETHICS
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write in detail, types of Consumer's Problem. **[16]**

Q2) Explain the various mechanisms of Consumer disputes redressal under Consumer Protection Act. **[16]**

OR

Explain the Provisions in Right to Information Act, 2015 Under the Sections 4 to 6. **[16]**

Q3) a) Write a note on challenges before Voluntary Consumer Organisation (V.C.O.) **[8]**

b) Discuss the ethics of production. **[8]**

OR

a) State the United Nation Guidelines for Promotion of Sustainable Consumption. **[8]**

b) Write a note on Ethical issues in Marketing. **[8]**

Q4) Explain in detail the business Ethics and Environmental issues in India and at International level. **[16]**

P.T.O.

Q5) Write Short Notes. (Any Two)

[16]

- a) Green initiative.
- b) Importance of Consumer education.
- c) Ethics of Accounting information.
- d) Nature of Standard form of Contract.

Total No. of Questions : 5]

P96

[5515]-1015

F.Y. B.Com.

ग्राहक संरक्षण आणि व्यावसायिक नीतीमूळ्ये
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
-

प्रश्न 1) ग्राहकांच्या समस्यांच्या प्रकारांची सविस्तर माहिती लिहा. [16]

प्रश्न 2) ग्राहक संरक्षण कायद्यानुसार ग्राहकांच्या तक्रारींचे निवारण करणाऱ्या यंत्रणा स्पष्ट करा. [16]

किंवा

माहिती अधिकार कायदा, 2015 मधील कलम 4 ते 6 अंतर्गत असणाऱ्या तरतूदी स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) स्वयंसेवी ग्राहक संघटनांसमोरील आव्हाने यावर टिप लिहा. [8]

ब) चर्चा करा : उत्पादनाची नीतिमूळ्ये. [8]

किंवा

अ) संयुक्त राष्ट्र संघाची शास्वत उत्पादन उपभोगास प्रोत्साहनाची मार्गदर्शक तत्वे स्पष्ट करा.

ब) विपनणामधील नैतिक मुद्दे यावर टिप लिहा.

प्रश्न 4) भारत आणि जागतिक पातळीवरील व्यावसायिक नीतिमूळ्ये आणि पर्यावरणीय मुद्दे सविस्तर स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 5) टिपा द्या. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) हरीत पुढाकार.
- ब) ग्राहक शिक्षणाचे महत्व.
- क) जमाखर्च माहितीचे नीतिमूल्ये.
- ड) मानक कराराचे स्वरूप.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P97

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1016

F.Y.B.Com.

BUSINESS ENVIRONMENT AND ENTREPRENEURSHIP
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.**
- 2) Figures to the right indicate full marks.**

Q1) What do you mean by Inflation? Explain in detail the causes and remedies of Inflation. [16]

Q2) Define the term Entrepreneur. Describe in detail the distinction between Entrepreneur and Manager. [16]

OR

What is Depletion of Natural Resources? Explain in detail the reasons of the depletion of natural resources.

Q3) a) Write a detail note on Entrepreneurial Behaviour. [8]
b) Explain the comparison between entrepreneurial and non-entrepreneurial personality. [8]

OR

- a) Write a detail note on Importance of Entrepreneurship.**
- b) Write a note on Economic Development and Industrialization.**

Q4) Describe in detail Entrepreneurial career of Dr. Cyrus Poonawala. [16]

P.T.O.

Q5) Write a short notes. (Any Two)

[16]

- a) Explain the role of Maratta Chamber of Commerce.
- b) District Industries Centre (DIC).
- c) Dynamics of Motivation.
- d) Entrepreneurs as a catalyst.

Total No. of Questions : 5]

P97

[5515]-1016

F.Y.B.Com.

BUSINESS ENVIRONMENT AND ENTREPRENEURSHIP
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
-

प्रश्न 1) चलनवाढ यापासून आपणास काय अर्थबोध होतो? चलनवाढीची कारणे आणि उपाययोजना सविस्तरपणे स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) उद्योजक या संज्ञेची व्याख्या द्या. उद्योजक आणि व्यवस्थापक यांच्यातील फरक सविस्तरपणे वर्णन करा. [16]

किंवा

नैसर्गिक संसाधनांचा न्हास म्हणजे काय? नैसर्गिक संसाधनांच्या न्हासाची कारणे सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) उद्योजकीय वर्तणुक यावर सविस्तर टीप लिहा. [8]
ब) उद्योजकीय आणि बिगर-उद्योजकीय व्यक्तिमत्व यामधील तुलना स्पष्ट करा. [8]

किंवा

अ) उद्योजकतेचे महत्त्व यावर सविस्तर टीप लिहा.
ब) आर्थिक विकास आणि औद्योगिकरण यावर टीप लिहा.

प्रश्न 4) डॉ. सायरस पूनावाला यांच्या उद्योजकीय कारकिर्दीचे सविस्तरपणे वर्णन करा. [16]

प्रश्न 5) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) मराठा चॅंबर ऑफ कॉमर्सची भूमिका स्पष्ट करा.
- ब) जिल्हा उद्योग केंद्र (DIC).
- क) प्रेरणांचे चलनशास्त्र.
- ड) उद्योजक एक उत्प्रेरक.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P98

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1017

F.Y. B.Com.

FOUNDATION COURSE IN COMMERCE

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Distinguish between proprietary and partnership firm.

[16]

Q2) a) Explain the main recommendations of Malhotra Committee.

[8]

b) Describe the challenges before public sector undertakings in India. **[8]**

OR

a) Explain various challenges before Co-operative Sector.

b) What is difference between Life and Non Life Insurance?

Q3) Define SEBI. State its guidelines in detail.

[16]

OR

What is Corporate Social Responsibility? What is its role in Modern Business?

P.T.O.

Q4) Write the meanings of following terms (Any 8) **[16]**

- a) Mutual Funds
- b) Niche Strategy
- c) Trade Mark
- d) Zero-Base Budgeting
- e) Labour Intensive
- f) Privatization
- g) Negotiable Instrument
- h) Surrender Value
- i) Seed Capital
- j) Subsidy

Q5) Write short notes. (Any 2) **[16]**

- a) Role of SEBI
- b) Franchising
- c) Forms of Business Organisation
- d) Business Ethics

Total No. of Questions : 5]

P98

[5515]-1017

F.Y. B.Com.

FOUNDATION COURSE IN COMMERCE
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील आकडे प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्रश्न 1) स्वमालकीचा व्यवसाय व भागीदारी व्यवसाय यामधील फरक स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 2) अ) मल्होत्रा कमिटीचे मुख्य शिफारशी स्पष्ट करा. [8]
ब) भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रासमोरील आव्हाने वर्णन करा. [8]

किंवा

- अ) सहकार क्षेत्रापुढील वेगवेगळी आव्हाने स्पष्ट करा.
ब) जीवन विमा आणि सर्वसाधारण विमा यातील फरक सांगा.

प्रश्न 3) सेबी ची व्याख्या द्या. सेबीच्या मार्गदर्शक तत्वे सविस्तर विशद करा. [16]

किंवा

कंपनी सामाजिक जबाबदारी (CSR) म्हणजे काय ? त्याचे आधुनिक व्यवसायात कोणती भूमिका आहे ?

प्रश्न 4) खालील संज्ञांचा अर्थ लिहा. (कोणतेही आठ)

[16]

- अ) म्युच्युअल फंड
- ब) निश स्ट्रेटेजी
- क) ट्रेड मार्क
- ड) शून्याधारीत अंदाजपत्रक
- इ) श्रम प्रधान
- फ) खाजगीकरण
- य) चलनक्षम दस्तावेज
- र) सरेंडर व्हॉल्यु
- ल) बीज भांडवल
- व) सबसीडी

प्रश्न 5) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[16]

- अ) ‘सेबी’ची भूमिका
- ब) फँचायरिंग
- क) व्यवसाय संघटनेचे प्रकार
- ड) व्यवसाय मूल्ये

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. : _____

P99

[Total No. of Pages : 2

[5515]-1018

F.Y.B.Com

ADDITIONAL ENGLISH

(2013 Pattern)

Textbook : Gems of English Prose and Poetry

Edited by : Ashok Chaskar

Vijay Madge

Anand Kulkarni

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Attempt any ONE from (A) and ONE from (B) in about 100 words each :[12]

- A) i) How does Vandana Shiva discuss the negative side of globalisation?
ii) Wordsworth's poem as a lament on the evils of materialism.
- B) i) Describe the picture of the modern society presented in the poem 'Once Upon a Time'.
ii) According to Wouk, how does advertising have an adverse effect on the mind and life of the young?

Q2) Attempt any ONE from (A) and ONE from (B) in about 100 words each :[12]

- A) i) 'The Road Not Taken' is about the dilemma of choosing options on the journey of life. Explain.
ii) Describe the humour in 'My Financial Career'.
- B) i) What, according to J.C. Hill, is the significance of good manners in life?
ii) Explain the relevance of Tagore's poem today.

P.T.O.

Q3) Attempt any ONE from (A) and ONE from (B) in about 100 words each :[12]

- A) i) What, according to Ray, is the present state of Indian films?
ii) Comment on the tone of the poem 'When We Two Parted'.
- B) i) According to Martin Luther King, when will the African Americans be satisfied?
ii) What is Whitman's concept of the ideal man in the poem 'Gods'?

Q4) Attempt any ONE from (A) and ONE from (B) in about 100 words each :[12]

- A) i) Comment on Aruna Roy's views on the significance of collective public action in India.
ii) Write a critical appreciation of the poem 'The Lotus'.
- B) i) What does the bell signify to Vivekananda regarding the horrible things that have possessed the earth?
ii) 'Father Returning Home' is the depiction of man's alienation from a man-made world. Explain.

Q5) A) Attempt any ONE from the following in about 100 words : [6]

- i) Why was Abdul Kerim angry with Mangal Singh?
ii) How does the poem 'All the World's a stage' imply that life itself is like a drama?

B) Attempt any THREE of the following : [6]

- i) Give synonyms of the following words or expressions :
 - a) chaos
 - b) degrade
- ii) Give antonyms of the following words or expressions :
 - a) artificial
 - b) humble
- iii) Give noun forms of the following words :
 - a) global
 - b) inform
- iv) Choose the correct alternative and rewrite.
 - a) Wordsworth's poetry has universal _____ (appearance/appeal/allowance)
 - b) The songs of Gitanjali are mainly _____ (devoted/devotional/devote) poems.

P100

[Total No. of Pages : 3

[5515]-1019**F.Y. B.Com. (Regular)****MARATHI (मराठी)****व्यावहारिक व उपयोजित मराठी****(2013 Pattern)**

- अभ्यासपुस्तके :**
- 1) यशोगाथा
 - 2) व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

वेळ : 3 तास]**[एकूण गुण : 60**

- सूचना :-**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर 500 शब्दांत निबंध लिहा. [10]

- i) वाणिज्य शाखेतील व्यवसायाच्या संधी.
- ii) प्रसारमाध्यमे आणि आजचा तस्तु.
- iii) वाचनसंस्कृती : काळाची गरज.
- iv) रम्य ते बालपण (ललित)

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही दहा प्रश्नांची उत्तरे 20 शब्दांत लिहा. [10]

- i) 'रूपवेद' ही नाट्यसंस्था कोणी स्थापन केली?
- ii) 1942 सालच्या कोणत्या मराठी चित्रपटात सदाशिव नेवरेकर यांनी चाल दिलेले गाणे लता मंगेशकर यांनी सुरुवातीला गायले?
- iii) राम ताकवले हे त्यांच्या सर्व सहकाऱ्यांना कोणत्या नावाने परिचित आहेत?
- iv) 'पंचसूत्री' मांडणाऱ्या शास्त्रज्ञाचे नाव लिहा.
- v) डॉ. ह. वि. सरदेसाई यांनी कोणत्या शुभदिनी आपल्या वैद्यकीय सेवेला प्रारंभ केला?
- vi) डॉ. विजय भटकर यांचे आई-वडील कोणाच्या सल्ल्याने खेड्यात रहावयास गेले?

- vii) बालाजी तांबे यांनी परदेशात कोणती संस्था स्थापन केली?
- viii) सिंधुताई सपकाळ यांनी हडपसरजवळ सुरु केलेल्या आमाचे नाव काय?
- ix) श्री. हुकमीचंद व सौ. कमल चोरडिया यांनी आपला व्यवसाय कोणत्या नावाने सुरु केला?
- x) ‘यशोगाथा’ या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत?
- xi) ‘पॉल रूमाव’ हे प्रान्सिस दिब्रिटो यांना कोणता विषय शिकवित?
- xii) सचिन तेंडुलकर यांच्या वडिलांचे नाव लिहा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [20]

- i) आपल्या महाविद्यालयातील कनिष्ठ लिपिक पदासाठी मा. प्राचार्य यांच्या नावे अर्ज करा.
- ii) जिल्हा परिषद पुणे, कार्यालयातील कर्मचारी गणेश लोखंडे यांचा वैद्यकीय रजेचा अर्ज आला आहे. त्यावर मा. जिल्हा परिषद अधिकारी, यांच्यासाठी टिप्पणी तयार करा.
- iii) आपल्या महाविद्यालयात “युवासप्ताहाचे” आयोजन करण्यासाठी बोलावलेल्या सभेचे इतिवृत्त लिहा.
- iv) अहमदनगर बँक कार्यालयाचा पत्ता बदललेला असून त्यासाठी घोषणापत्रक तयार करा.
- v) तुमच्या महाविद्यालयात एल. सी. डी. प्रोजेक्टरची खरेदी करणे आहे, त्यासंबंधी निविदा तयार करा.
- vi) तुमच्या महाविद्यालयात रोजगार मेळावा आयोजित करण्यात आला आहे, त्यासंबंधी माहितीपत्रक तयार करा.

प्रश्न 4) अ) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. [5]

- i) ‘मराठी नाटकाची’ वृत्तपत्रासाठी जाहिरात तयार करा.
- ii) ‘मराठी भाषा दिनानिमित्त’ महाराष्ट्र साहित्य परिषदे तर्फे ग्रंथप्रदर्शन आयोजित करण्यात येत आहे, त्यासाठी जाहीर निवेदन तयार करा.

ब) खालीलपैकी कोणत्याही पाच पारिभाषिक संज्ञा लिहा. [5]

- i) Approval
- ii) Basic-pay
- iii) Capital
- iv) Division
- v) Eligibility
- vi) Net-profit
- vii) Statement

Co-operation is a big word, but it Simply means working together. If nations can learn to work together as Firdends, they will soon find a way of settling their disputes in a Friendly way. Instead of being jealous of each other and suspicious and proud of their rights. They must learn to be Friendly and reasonable and anxious to help each other. And the second thing that is wanted is the rule of law. Just as the citizens of a country have laws and agree to obey those laws. So all nations must agree to laws and Feel bound to obey and support them. If all nations work together for the common good of mankind and agree to obey the laws then will never Fight each other and there will be no wars.

किंवा

खालील उताऱ्याचे एक तृतीयांश सारांशलेखन करून समर्पक शीर्षक द्या.

पतिव्रता ज्याप्रमाणे पतीचे नाव घेत नाही त्याप्रमाणे कर्मयोगी आपल्या मताचा उच्चार टाळतो. पण दोन्ही पक्षी आपण अपवाद कलपु शकू. क्वचित प्रसंगी आपले मत मांडण्यास हरकत नाही. पण आपले मत मांडावे, दुसऱ्याचे खंडन करण्याचा मोह टाळावा. मतप्रतिपादनात आपले मत मांडणे आणि दुसऱ्याचे खोडणे असे दोन भाग कलिपले जातात. पण ते कलिपनेचे आहेत खेर नाहीत. दिवा लावणे व अंधार झाडून टाकणे, ही जशी दोन कामे तसलेच हे दोन भाग आधी दोन भागच खोटे, त्यातही पुन्हा आपला भर बहुतेक दुसऱ्याचे मत खोडण्यावरच जास्त असतो. दुसऱ्याचे मत खोडले की तेवढ्याने आपले मत सिध्द झालेच असे होत नाही आणि आपले मत सरळ मांडले म्हणजे दुसऱ्याचे मत खोडण्याची जस्त रहात नाही. भूमितीमध्ये युक्तिलेने कोठेच खाडाखोड न करता थोडक्यात सरळ सिद्धांत मांडले आहेत. त्या सिद्धांतांची आज दुनियेवर सत्ता चालते. दुसऱ्याचे मत खोडून काढण्यात त्या मताविषयीचे सुक्ष्म प्रेमच असते. भक्तिमार्गात जसा प्रेमाने तसा देवानेही ईश्वर मिळतो असे सांगतात. बिभीषण प्रेमाने तरला तर रावण देवाने तरला, अशी भाषा संत बोलतात. त्यातला अर्थ हाच आहे. मिल्टनने 'पैरेडाईज लॉस्ट' मध्ये सैतानाच्या अंगी सात्विकतेचा तात्विक द्वेष दाखवून त्याच्याविषयी वाचकांची सहानुभुती उत्पन्न केली आहे. सात्विकतेचा ज्याला मनापासून इतका द्वेष वाटतो, त्याच्या मनात सुक्ष्मरूपाने सात्विकता वसत आहे. तसेच तामसपणाचा जोरजोराने निषेध करीत बसणाऱ्या माणसात आतून तामसपणा चिकटलेला आहेच. यात शंका नाही.

(208 - शब्द)

P101

[Total No. of Pages : 3

[5515]-1020**F.Y. B.Com. (Theory)****HINDI (Additional)****(2013 पैटर्न)****पाठ्यपुस्तके – 1) गद्य परिमल**

संपादक : डॉ. सुभाष तलेकर, डॉ. रामचंद्र सालुंखे

2) पद्य परिमल

संपादक : डॉ. सुभाष तलेकर, डॉ. अनिता नेरे

समय : 3 घण्टे]**[पूर्णांक : 60****सूचनाएँ :-**

- 1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
 - 2) दाहिनी ओर लिखे अंक प्रश्न के पूर्णांक हैं।
-

प्रश्न 1) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [15]

- i) मनुष्य को वास्तविक सुख कहाँ मिलता है?
- ii) सरदार सुजानसिंह का चरित्र-चित्रण कीजिए।
- iii) ‘अग्निपथ’ कहानी की कथावस्तु को स्पष्ट कीजिए।
- iv) ‘महाशूद्ध’ कहानी के आचार्य जी की व्यथा स्पष्ट कीजिए।
- v) लेखक ने ‘वैश्विक गाँव के व्यापारी’ पाठ में व्यापारी का वर्णन किस प्रकार किया है?

प्रश्न 2) निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [15]

- i) ‘एक बूँद’ कविता के द्वारा कवि क्या संदेश देना चाहते हैं?
- ii) ‘प्रार्थना मत कर’ कविता में कवि ने जीवन में सफलता प्राप्त करने हेतु कौनसा सुझाव दिया है?
- iii) ‘एक बार फिर आओ’ कविता में कवि ने गौतम बुधजी को एक बार फिर आओ ऐसा क्यों कहा है?
- iv) ‘जो लक्ष्य है मिलेगा’ कविता का भावार्थ लिखिए।
- v) कवि एकांत श्रीवास्तव ने समाज की गुड़ाई करना क्यों आवश्यक समझा है?

प्रश्न 3) अ) निम्नलिखित में से किसी एक अवतरण की संसदर्भ व्याख्या कीजिए। [5]

- 1) “आपका नाम बाजरा तो नहीं है?”
- 2) “हम किसी गाँव के नहीं हैं दादाजी हम तो पूरे विश्व के हैं।”

आ) निम्नलिखित में से किसी एक अवतरण की संसदर्भ व्याख्या कीजिए। [5]

- 1) “जो लक्ष्य है मिलेगा, भरोसा न छोड़िए
पथर भी हो तो राह में चलना न छोड़िए
उम्मीद जिसका नाम है जीवन के साथ है
नाकामियों के बाद भी आशा न छोड़िए।”
- 2) “जिस तरह नदियों की कोई जात नहीं होती,
न ही पर्वतों, पहाड़ियों की
कोई बिरादरी,
न ही वनों जंगलों वनस्पतियों का कोई संप्रदाय।
न ही आकाश धरती समुद्रों का
कोई धर्म-विधर्म ॥”

इ) निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए। [5]

- 1) ‘परीक्षा’ कहानी के कहानीकार कौन है?
- 2) बाबा भारती के घोड़े का नाम क्या है?
- 3) गाड़ी कौन-से स्टेशनपर रुकी थी?
- 4) गाँव में दूसरा व्यापारी क्या खरीदने आया था?
- 5) ‘एक बूँद’ कहाँ से निकली?
- 6) कवियत्री के जीवन साथी कौन है?
- 7) कवि की दृष्टि से गौतम बुध के आने पर क्या होगा?
- 8) फूल की पहचान किससे होती है?

प्रश्न 4) अ) निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच शब्दों के हिंदी पारिभाषिक शब्द लिखिए। [5]

- 1) Audit
- 2) Branch
- 3) Currency
- 4) Division
- 5) Gross
- 6) In-word
- 7) Loss
- 8) Qualification

आ) निम्नलिखित में से किसी एक विज्ञापन का आकर्षक नमूना तैयार कीजिए। [5]

- 1) दन्तमंजन का आकर्षक विज्ञापन।
 - 2) कपड़ों के सेल का आकर्षक विज्ञापन।
- इ) निम्नलिखित परिच्छेद का एक तिहाई में सारलेखन (संक्षेपन) कीजिए। [5]

अनुशासन और एकता के बीच गहरा संबंध है। अनुशासन स्वामी है, एकता उसकी चेरी है। स्वामी का अपनी चेरी पर जो अधिकार होता है, वही अधिकार अनुशासन का एकता पर है। अनुशासन के बिना एकता विडंबना मात्र है। अनुशासन का बल पाकर ही एकता, विकसित, पल्लवित और पुष्टि होती हैं। आज संसार में जितने बड़े-बड़े राष्ट्र उन्नति के उच्च शिखर पर पहुँचे हैं, वे सब अनुशासन के ही-सुफल हैं। अनुशासन में अपार शक्ति निहित है। अनुशासन से स्वार्थपरता दूर भागती है। सच्चे और आदर्श नागरिक का जनक अनुशासन ही है।

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P102

[Total No. of Pages : 2

[5515]-1021

F.Y. B.Com.

GUJARATI

(2013 Pattern) (Regular)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

પ્રશ્ન:- ૧ નીરેના માંથી કોઈ પણ એક વિષય પર નિબંધ લખો. (૧૫)

- ૧ કામ કરે તે જુતે
- ૨ પ્રાર્થના હદય નો સાચો ખોરાક
- ૩ વર્તમાનપાત્રોનું મહત્વ
- ૪ નારી તુંનારાયણી

પ્રશ્ન:- ૨ કોઈ પણ એક પ્રશ્ન નો સંવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (૧૫)

- ૧ ટૂંકી વાર્તાના ઘટક તત્ત્વો ની વિગતાંવાર ચર્ચા કરો.
- ૨ બુદ્ધિ વિજય વાર્તાનો ઉદ્દેશ્ય સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન:- ૩ કોઈ પણ એક પ્રશ્ન નો સંવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (૧૫)

- ૧ ગુજરાતી ભાષા ને સાહિત્ય નો વિકાસપથ આદેખો.
- ૨ કવિ સુનદરમની કવિતાઓ માં પ્રકૃતિ અને ઈશ્વર વચ્ચેનું તાદાત્મ્ય વર્ણાવો.

P.T.O.

પ્રશ્ન ૪ (અ) ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈ પણ એક)

(૦૮)

- ૧ કેશવરામ નું પાત્રાલેખન કરો.
- ૨ બસવિહાર વાર્તા માં આલેખાયેલો કટાક્ષ વર્ણવો.

(બ) ટ્રેકનોંધ લખો.(કોઈ પણ એક)

(૦૮)

- ૧ કોણું કાવ્ય માં કલિ એ દર્શાવેલી ઈશ્વરની વ્યાપકતા.
- ૨ શશી ભુલ્યો કાવ્યમાં વર્ણવેલા ચંદ્રના ઉપનાવો સમજાવો.

પ્રશ્ન ૫ (અ) પૂર્વાપર સંબંધ લખો. (એક ગઢી એક પઢ્ય)

(૦૮)

- ૧ પહેલા ઘોડા ને માર્યો પછી ચેલા ને માર્યો એમ હરિલક્ષ્મી ને પરણવા મને નહીં મારવી પડે ને?
- ૨ છેલ્લો દિવસ સાચવવા જેવો છે.
- ૩ તારે થાળ મારુ બધું જીવ્યું ભરું.
- ૪ સુહંગ તારો મુદુ સૌમ્ય નીતરે.

પ્રશ્ન ૫ (બ) પત્રલેખન

(૦૮)

તમારા મિત્ર ને રક્તદાન નું મહત્વ સમજાવતો પત્ર લખો.

અથવા

અહેવાલ લેખન

તમારી કોલેજમાં ટી વાય બી. કોમ. ના વિદ્યાર્થીઓને વિદ્યાય આપવા યોજાયેલા પ્રસંગ ને આલેખતો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં તૈયાર કરો.

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P103

[Total No. of Pages : 2

[5515]-1022

F.Y. B.Com.

SINDHI

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

/Max. Marks : 80

Instruction :- All questions are compulsory.

سُووال 1) ہئی�انی سُووالنی مां کینی بی ڈھنی سُووالنی جا جواہر لیخو :- [20]

- i) یशواری جوتواڑیاں جی ریکشا لال دےول واری گھٹیاں میں چو بیہی جی ورے?
- ii) دیسی پریتیاں خے چا سماڻايو?
- iii) شوکرام شوک سبھا چو کرد?
- iv) مئھی رستے جے ویچ میں چو چئی ہرڈ?
- v) عمر کوٹ جو راجا کئے ہو?
- vi) گوવرڈن شارما کیथے نئکری کدا ہو?
- vii) نیشا جو بچپن کیا اے گوچیریو?
- viii) مارڈ خے کئڑ اگوا کرے ویو?
- ix) آراتی بس سٹینڈ تے چا کندی ہرڈ?
- x) لئھیکا خے روز پند کرنا وکٹ ہون گھر میں کھنڈا آواج ہردا ہوآ?

P.T.O.

सुवाल 2) हेठियनि मां किनि बि बिनि सुवालनि जा जवाबु लिखो :-

[20]

- i) “उथ जागु जोगी” कविता में प्रभुअ खे पाइण जी कहिडी प्रेरणा डिनी आहे?
- ii) “बंदगी” बैत में शाह साहब कहिडा विचार पेश क्या आहिनि?
- iii) “मख ऐं मधुमखी” कविता कहिडो वर्णन करियल आहे?
- iv) “रुबाईयू” कविता में छा समिझायल आहे?

सुवाल 3) हेठियनि मां किनि बि बिनि सुवालनि जा जवाबु लिखो :

[30]

- i) आरती केर हुई ऐं हुअ छा कंदी हुई? हुन जी मौत कीअ थी चिटीअ तरह समझायो?
- ii) मारुई पहिजे गोठ वापस कीअ आई?
- iii) नरेश कींअ चयो त पारी हिक सची संत्याणी हुई?
- iv) निशा जी जिंदगी में कींअ बदलाव आयो शादी खां पो?

सुवाल 4) हेठियनि मां कंहिं बि हिक विषय ते मज्मून लिखो :-

[10]

- i) इंटरनेट दौर
- ii) हिक मजेदार सपनों
- iii) वर्ल्ड कप-क्रिकेट मैच हिक नजारों

[5515]-1023

F.Y. B. Com.

URDU

Urdu General (Paper - I)

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt All Questions.
- 2) Figures to the left indicate full marks.

A. Bang-e-Dara Part - I

B. Mazammeen-e-Mujtaba Hussain

تمام سوالات لازمی ہیں۔

(15)

سوال نمبر 1 - علامہ اقبال کی حیات و شخصیت پر تبصرہ لکھئے۔

علامہ اقبال کی شاعری کی حصہ صفات پر نوٹ لکھئے۔

(14)

سوال نمبر 2 - اردو ادب میں مزاج فنگاری کی اہمیت کو واضح کریں۔

(15)

سوال نمبر 3 - مجتبی حسین بخشیت مزاج فنگار۔ ان کی شخصیت کو اجاگر کریں۔

مجتبی حسین کی فنگارانہ صلاحیتوں پر روشنی ڈالیں۔

(10)

سوال نمبر 4 (الف) مندرجہ ذیل سے کسی ایک مخصوص کا جائزہ لیجئے۔

1 - قصہ دار ڈھونڈ کر درد کا

2 - ڈار ڈھونڈ کر کتنا

3 - صلب باہر و میں ہیں

(ب) یونیورسٹی کے بھی محکمہ کو شکایتی عرضیہ لکھئے کہ وزارت کی لوڈ شدید ہندگی جائے۔ (10)

سوال نمبر 5 - پسپ وئی کے اشعار میں سے آٹھ اشعار جو تشریح بحوالہ متن کیجئے ۔ (16)

- 1- گوری میں کھیلن ہیں اس کی ہزاروں ندیاں
مکشن ہے جن کو دم سر شکِ جناب ہمارا
- 2- علمِ حجہ سے تو معرفتِ بھجو سے
تو خدا جو، فدا نما ہوں میں
- 3- حاضر ہوں مدد کو جان دل سے
کیڑا ہوں اگرچہ میں ذرا سا
- 4- آئی ہے نڈی فاز کوہ سے کاتی ہوئی
کو شرو تینیم کی موجودن کو شرمائی ہوئی
- 5- تو اتنا سلے راش عقدہ مشکل ہیں
21 گل زنگیں ترے پہلو میں شاید دل نہیں
- 6- ہوئی اسی سے شر دم کر لے گی آبادی
تیری علامی کے صدقے ہزار آزادی
- 7- گانا سے سمجھ کر فوش ہونہ سنتے والے
حقہ بدوں دلوں کی فریاد یہ صدای ہے
- 8- جل رہا ہوں کل نہیں طریقے سما پہلو مجھے
ہاں ڈبو رہے اکھ میط آب گنگا کا تو مجھے
- 9- جس کو چھوؤں میں افوت گی ہوا آٹی ہیں
اسا جن میں کوئی نطف ناخہ پیرانی نہیں
- 10- ہیں لوگ وہی جہاں میں اٹھے
آتے ہیں جو کام دوسروں کے

[5515]-1024

F.Y.B.Com.

PERSIAN GENERAL (Paper - I)
Abbiyat-e-Farsi
(2013 Pattern)

*Time : 3 Hours]**[Max. Marks : 80]**Instructions to the candidates:*

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q: 1) Define and illustrate any FIVE of the following 10

- (1) تشبیه (2) استخارہ (3) لف و لفڑ (4) سوال و جواب
- (5) تبعیع (6) حسن تعالیل (7) تحسین ناقص (8) تحسین رائد

Q: 2) Define any Two of the following. 10

- (1) نظر (2) باغی (3) قصیدہ (4) حشمتی

Q: 3(A) Reproduce in Simple Language any ONE of the following 10

- (1) مروت و جوانمردی (2) بنیاد نظم (3) زاغ و لبک (4) ایجاد

(B) Write on any Two of the following. 12

- (1) Poetic art of Iraj Mirza.
- (2) Literary works of Parvee Etesami
- (3) style of Hafiz.
- (4) Life sketch of Iqbal.

Q: 4) Translate and Explain any TEN Couplets of 20

the following

ایں دریں خرابہ نشستن صواب نیت
 و گرنے من ہم خاکم کہ بھسپت
 در جا پیدم عزم ہیاں گردد

(1) بیار شود لا کہ جہاں جائے خواب نیت
 (2) جاں ہم نشیں دریں اثر کرد
 (3) سہ ز شرم جاں لئے بر ساہ

ای شیخ پاک آں معذور دار سارا
 بیار باده کہ بنیادِ عمر بر باد است
 حرمنم لطف شیخ وزیر گاہ ہست و گاہ ہست
 ہمہ آفاق پر از قستہ و شرمی بینم
 ہیچ شفعت نہ پور را ہے پسرو بینم
 فضا ز گردش رمل گرماں گیردا نہیں
 یک جہاں عشق ہناں است ایں جا
 نیاید داشت در دل چڑھدا را
 آں ملب آں جستجو باز آفرین

(۱) حافظ بخود پو شد ایں خرقہ فی اکور
 (۲) بیان کہ قصر ایں سخت سست بنیاد است
 (۳) بنده پیر خرا تکم کہ لطف دائم است
 (۴) ایں چہ شوریست کہ در در قمری بینم
 (۵) ایچ رحی نہ بیادر ہے بیادر دارد
 (۶) بیان کہ ماندہ آسمان بگردانیم
 (۷) مدفن عشق جہاں است ایں جا
 (۸) یوقتِ بخشش والفاقد سردوں
 (۹) شعلہ ای از خاک او باز آفرین

Q: 5)(A) Translate into English, Urdu or Marathi any Two of the following ۱۰

- (۱) بادشاہی پرسے را بادیے داد و گفت تربیت ش چنان کن کہ یکی از فرزندان خود را سالے یرو سعی کر دو یا ؎ نہ رسید و پسران اریب در غفل و بلاغت منتهی شدن دلک داشتمد را مو اخذت کرد و معاہدت فرخود کہ وعدہ خلاف کر دی و وفا بجا نیاوردی - گفت پیر رائے خداوند روے زمین لو شیدہ خاند کہ تربیت نیسان است و لیکن طبائع مختلف است -
- (۲) یکی از روز بامہرام گور باغروان و دلوران به تخت پیر مردی با عصای در مشت پیش شناخت و گفت شایا در شهر ما مرد بالغ اولی نوازنگی فی کند - یکی جمود بد گوپری است پراز سیم وزر بہ نام برا بام عدیگری مردی است خوش گفتار و آزارہ بہ نام آبلکش -
- (۳) بربیل جیشم بیا ؎ درخت هو شے خانہ گرفتہ ملود - و مخوا کے نیز دراں آب پسرو - روزے بربیل آب آمدہ نغم سرا لی آغاز شہاد - هو ش بیان آوازِ دلزاش از خانہ پیر آمدہ نشاطے فی کرد و سرے فی چینا نید عوک باو طرح آشنائی رفگند -
- (B) Translate the following Unseen passage in your own simple persian. ۸

Whoever who strives and exerts himself to acquire knowledge gets an advantage in both the worlds.

especially if he engages himself in search of knowledge from the days of his childhood so that he gets its result sooner. wise-men have said, "knowledge," which people acquire in childhood and early age, is like an inscription upon stone which lasts for long years and knowledge, acquired in middle and advanced is similar to a mark upon clay which is lost with little trouble.

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P106

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1025

F.Y. B.Com.

FRENCH (Regular)
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use of dictionary is not allowed.

Q.1. Complétez un dialogue

(10)

A. M. Gérard Pilat arrive à l'hôtel 'MARRAKECH'. Il a une chambre réservée. Il a la chambre 401 au 4e étage. Complétez le dialogue.

M. Pilat : Bonjour, monsieur. J'ai une chambre réservée ici.

Le réceptionniste : _____.

M. Pilat : Au nom de M. Pilat .

Le réceptionniste : _____.

M. Pilat : Elle est à quel étage ?

Le réceptionniste : _____ Voici les clés .

M. Pilat : Merci. C'est où ?

Le réceptionniste : _____ . Montez au deuxième étage. La chambre est juste en face de l'ascenseur.

M. Pilat : D'accord. Et le restaurant, c'est où ?

Le réceptionniste : _____ . À côté des escaliers.

OU

B. M. Vo Tran va au restaurant 'Chez MAMY' avec une collègue. Ils demandent deux couverts. Ils commandent la soupe comme entrée et le steak comme plat principal. Comme dessert, ils prennent une mousse au chocolat. Avec le repas, ils prennent du vin de Bourgogne et une bouteille d'eau minérale.

M. Vo Tran : Bonjour monsieur. J'ai une réservation.

Le réceptionniste : _____.

P.T.O.

M. Vo Tran :	M. Vo Tran.
Le réceptionniste :	_____ ?
M. Vo Tran :	Oui, merci... Vous avez la carte, s'il vous plaît ?.
Le réceptionniste :	_____ ?
M. Vo Tran :	Oui. Nous allons prendre la soupe.
Le réceptionniste :	_____ .
M. Vo Tran :	Le steak.
Le réceptionniste:	_____ .
M. Vo Tran:	De la mousse au chocolat. Et comme boisson, deux verres de Bourgogne et une bouteille d'eau minérale, s'il vous plaît.

Q.3. Grammaire et vocabulaire

A. Mettez au pluriel : (2)

1. Cette entreprise exporte les espadrilles.
2. Je rencontre le directeur.

B. Soulignez l'objet direct : (4)

1. L'après-midi, je visite cette usine.
2. J'admire mon chef.
3. Je cherche les vêtements de marque.
4. Ma mère commandé une jupe sur cette site.

C. Complétez avec des prépositions (2)

1. Vous allez mettre des informations _____ ces photos ?
2. Nous commençons le travail _____ à 8h30.

E. Choisissez la bonne réponse : (2)

1. En France, la durée légale des congés payés est cinq /sept semaines.
2. Le boucher travaille dans une boucherie/une boulangerie.

F. Dites vrai ou faux : (3)

1. Un habitant de l'Australie est Australien.
2. Le fleuriste vend des journaux.
3. On peut emporter les ordinateurs de la société hors du bâtiment de la socété.

G. Complétez avec des mots donnés : (branchés, travail, porter, personnes) (4)

En France, le style de vêtements portés au _____ dépend du secteur d'activité, de la fonction ou du statut des _____ et de la culture d'entreprise. Les personnes peuvent _____ des tenues plus décontractées et « _____ » dans la publicité.

H. Mettez les verbes entre parenthèses au temps indiqué : (4)

1. En France, on ne (payer – présent) pas le couvert.
2. (Faire –impératif) cuire la pâte pendant plusieurs heures.
3. Nous (boire – futur) du vin rouge avec notre repas.
4. La réceptionniste (faire – future proche) les réservations.

K. Reliez les deux colonnes (4)

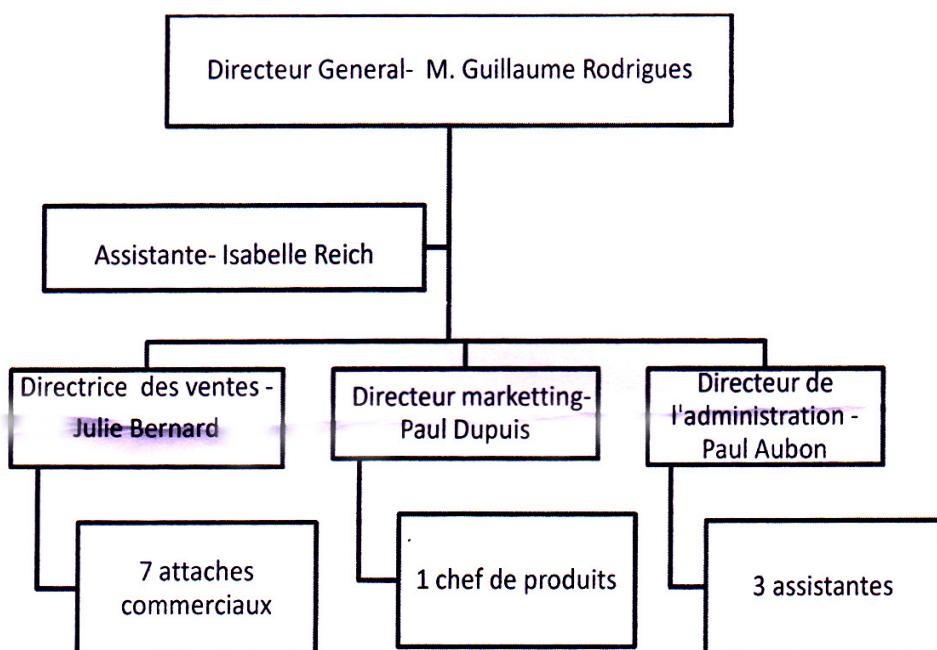
A

1. Chocolat
2. Une salade de
3. Une charcuterie
4. Le ticket

B.

- a) fruits.
- b) le charcutier.
- c) titre de voyage.
- d) aux épices.

Q.4. Voici l'organigramme de l'entreprise BATA. (5)

OU

B. Décrivez le processus de fabrication des boîtes de conserves de haricots verts. Employez les mots suivants :

Préparer. Nettoyer. Mettre. Fermer les boîtes à couvercle. Stériliser. Mettre.
Boîtes. Cartons. Distributeurs

Q.5. A. Traduisez en anglais: (5)

Les cafés - ils sont ouverts toute la journée et ils offrent un grand choix de boissons chaudes et fraîches et des plats simples comme le croque-monsieur, les sandwichs, les salades.

Les bistrots – ils proposent des repas simples. Il y a souvent un menu du jour à prix bas et le service est rapide. Les clients des cafés et bistrots sont souvent des employés des bureaux à proximité et des habitants du quartier.

B. Traduisez en français: (5 au choix) (10)

1. What is the price of these shoes?
2. Once a week, on Thursday, I play tennis.
3. I'm going to take the goat cheese starter.
4. The society is situated at Lyon.
5. These are classical milk chocolates.
6. 4 years ago, I went to China.

Q. 6. Compréhension

Vos collègues français peuvent vous inviter à un déjeuner ou à un dîner d'affaires. Le rendez-vous a lieu au restaurant vers 12 h 30 – 13 h pour un déjeuner et vers 20 h – 20 h 30 pour un dîner.

Votre hôte français arrive le premier. Le repas d'affaires est un moyen agréable de parler des dossiers et des contrats. La conversation professionnelle ne commence pas tout de suite. D'abord, on passe la commande et puis on parle des affaires.

A. Dites vrai ou faux : (4)

1. Les Français peuvent inviter leurs clients au repas d'affaires.
2. Le hôte arrive le dernier.
3. La conversation professionnelle commence tout de suite.
4. Le rendez-vous a lieu pour le dîner vers 20 h.

A. Donnez le contraire : premier, d'abord. (1)

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P107

[Total No. of Pages : 8

[5515]-1026

F.Y.B.Com.

GERMAN

Advanced (Regular)

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *Use of dictionary is not allowed. Written Paper contains 60 Marks.*
- 2) *10 marks are for oral examination and 10 marks for listening comprehension.*

Frage 1. Übersetzen Sie

[14]

(A) Übersetzen Sie den folgenden Text ins Englische oder Marathi!

(6)

Hilfe, ich habe kein Geld mehr. Ja, ja, ich weiß, ich habe erst vor zwei Tagen meine 40 Mark Taschengeld bekommen. 40 Mark im Monat. Aber alles ist ja heute so teuer! Ich habe zum Beispiel gestern für einen einzigen Kinoabend 30 Mark ausgegeben: 12 Mark für die Karte, 7 Mark für Popcorn und Eis und den Rest bei McDonald's. 75 Prozent vom Taschengeld sind jetzt schon weg. Ich brauche also mehr Taschengeld.

Karin braucht mehr Taschengeld, aber ihre Eltern sind dagegen. Sie glauben, dass Karin schon mehr Taschengeld als andere Jugendliche bekommt. „Selbst mein Chef gibt seiner Tochter 30 Mark im Monat. Und die spart noch etwas von dem Geld!“, meint Karins Vater.

(B) Übersetzen Sie ins Deutsche! (Nur 4)

(8)

1. My sister and I quarrel every time.
2. Since the past two years I have left my homeland and live in Germany.
3. The Christmas season is as important in Germany as in Austria and Switzerland.
4. The supermarket is very close. One can buy everything there.
5. Peel the potatoes and then cut them in cubes.

Frage 2. Beantworten Sie die folgenden Fragen! (Nur 5)

[10]

1. Was denken Sie über Piercing und Tätowierung? Welche Probleme kann es damit geben?
2. Welches Essen empfehlen Sie, um fit und gesund zu bleiben?
3. Wie feiert man den Silvester in Deutschland?
4. Wie ist Ihre Beziehung mit Ihren Geschwistern? Was möchten Sie daran ändern?
5. Was wissen Sie über das Familienleben in Deutschland?
6. Was sind Gummibärchen?

P.T.O.

Frage 3. Lesen Sie den folgenden Text und beantworten Sie die folgenden [8] Fragen!

Patrizia Klein hat in der Schule Russisch gelernt und dann Englisch, Spanisch und Deutsch als Fremdsprache studiert. Im letzten Jahr hat sie ihren Magister gemacht. Zuerst wollte sie bei einer Sprachschule arbeiten, aber das war nicht einfach. Die meisten Schulen haben nur LehrerInnen für zwei bis vier Stunden gesucht und das war für sie zu wenig.

Dann hatte sie eine Geschäftsidee mit Sprachenservice: Übersetzungen machen, dolmetschen, Briefe in Fremdsprachen wie Englisch und Spanisch schreiben. Sprachenservice heißt auch, dass sie oft für deutsche und ausländische Studierende der Universität Erfurt Magisterarbeiten tippt oder sie korrigiert. Viele kleine Firmen, sagt Patrizia, haben jetzt auch Kontakt mit Firmen im Ausland, aber sie haben kein Geld für einen eigenen Kommunikationsexperten. Dann fragen sie bei ihr an.

Eine Firma hat zum Beispiel eine Übersetzung für eine Bedienungsanleitung gebraucht. Sie hat auch auf Messen gedolmetscht. Sie sagt, dass das anstrengend ist, weil man sich sehr konzentrieren muss, aber es macht ihr Spaß und sie lernt sehr viel. Manchmal fragen Kunden auch nach Übersetzungen in weniger bekannten Sprachen wie Lettisch oder Albanisch. Sie hat eine gute Internetseite gefunden. Dort kann man Aufträge mit anderen Büros tauschen. Das ist sehr praktisch. Heute findet sie es gut, dass sie sich selbstständig gemacht hat. Aber es ist manchmal nicht leicht. Man muss immer darauf achten, dass man genug neue Aufträge bekommt.

*Auftrag = assignment

(A) Beantworten Sie die folgenden Fragen zum Text! (4)

1. Warum will Patrizia bei einer Sprachenschule nicht arbeiten?
2. Möchten Sie Patrizia bei dem Sprachenservice helfen? Warum?

(B) Richtig oder Falsch? (3)

1. Patrizia kann keine Fremdsprachen.
2. Patrizia bekommt Aufträge durch Internet.
3. Firmen im Ausland bieten viel Geld für Kommunikationsexperten.

(C) Suchen Sie aus dem Text! (1)

Nennen Sie zwei Aktivitäten von dem Sprachenservice!

Frage 4. Grammatik

[16]

(A) Schreiben Sie die Sätze in Passiv! (Nur 4)

(4)

1. Meine Schwester hat die Waschmaschine repariert.
2. In der Schweiz kann man viel Geld für leckere Schokoladen ausgeben.
3. Gestern backte Martin einen Kuchen.
4. Letzte Woche haben wir viel Gartenarbeit gemacht.
5. Maria kauft schöne Blumen für die Party.

(B) Ergänzen Sie das richtige Verb im Präteritum! (Nur 4)

(4)

(essen, müssen, haben, schreiben, kaufen)

1. Früher _____ mein Vater viele Bücher. Heutzutage liest er alles lieber Online.
2. Bei der Party _____ wir bis uns satt war! Alles schmeckte so gut!
3. Früher _____ man so viele Briefe. Heute schicken wir einfach nur Emails.
4. Gestern _____ ich zu Fuß gehen. Mein Auto war kaputt.
5. Martina _____ gestern einen Kopfschmerzen. Sie ist früher ins Bett gegangen.

(C) Verbinden Sie die Sätze! (Nur 4)

(4)

(als, während, obwohl, wenn, zwar...aber)

1. Das Hotelzimmer ist teuer. Es ist sehr schick.
2. Die Kinder machen die Hausaufgaben. Die Mutter räumt das ganze Haus auf.
3. Anne Frank war 15 Jahre alt. Sie ist gestorben.
4. Ich trinke immer Kaffee. Es regnet am Abend.
5. Meine Schwester hat viele Taschen. Sie kauft wieder eine.

(D) Ergänzen Sie die Relativpronomen! (Nur 4)

(4)

1. Meine Freunde , mit _____ ich über alles sprechen kann, sind sehr sympathisch.
2. Karin, _____ aus Kroatien kommt, ist eine bekannte Psychologin.
3. Gefällt dir das neue Buch, _____ du über Amazon bestellt hast?
4. Der Kugelschreiber, _____ ich gestern gekauft habe, ist aus Gold.
5. Unsere Tante, _____ Hund erst 2 Monate alt ist, hatte einen Unfall.

Frage 5. Wortschatz

[12]

A. Ergänzen Sie! (Nur 4)

(4)

1. Während Ostern bemalt man _____ in Deutschland.
2. Im _____ werfen die Bäume ihre Blätter aus und im Winter schneit es.
3. _____ ist eine Finanzmetropole.
4. Der Christkindlmarkt in _____ ist schon 350 Jahre alt.
5. Im Jahr _____ fiel die Berliner Mauer.

B. Ordnen Sie zu!

(4)

1. Kölner Dom	a. das Bier
2. Christstollen	b. ein Fest
3. Das Deutsche Reinheitsgebot	c. eine Kirche
4. Fasching	d. süßes Brot

C. Schreiben Sie einen Dialog!

(4)

Sie möchten einen neuen Film anschauen. Erzählen Sie Ihrem Freund/ Ihrer Freundin kurz über den Film, und fragen Sie ob er/sie mitkommen möchte.

Total No. of Questions : 5]

P107

[5515]-1026

F.Y.B.Com.

GERMAN

Basic (Regular)

(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) Use of dictionary is not allowed. Written Paper contains 60 Marks.**
- 2) 10 marks are for Oral Exam. 10 Marks are for Listening Comprehension.**

Frage I Beantworten Sie die folgenden Fragen! (Nur 10)

[10]

1. Was haben Sie gestern gemacht?
2. Sie machen eine Party. Was kaufen Sie ein?
3. Haben Sie Haustiere?
4. Was kann man im Kino machen?
5. Wie alt sind Ihre Eltern?
6. Welche Gemüse essen Sie gern?
7. Wie heißt die Hauptstadt von Österreich?
8. Wann haben Sie Geburtstag?
9. Was sind Ihre Hobbys?
10. Was darf man im College nicht machen?
11. Wie viele Zimmer hat Ihre Wohnung?
12. Was braucht man für Camping?

Frage II Übersetzen Sie!

[10]

A. Übersetzen Sie ins Englische oder Marathi!

(6)

Thaisong Thien, 27, ist Kunststudent und ledig. Er wohnt und studiert in Berlin. Wie verdient er Geld? Er zeichnet Touristen. Das kann er sehr schnell. Sein Rekord: Sechs Gesichter in zwei Minuten. Trotzdem sind die Zeichnungen gut und die Touristen sind immer zufrieden.

Herr Werner ist Automechaniker und Frau Werner ist Hausfrau. Sie suchen ein neues Haus. Sie finden eins in Bruchköbel. Es hat fünf Zimmer. Es liegt sehr schön, ist aber sehr teuer. Herr Werner arbeitet in Frankfurt. Aber die Verbindungen nach Frankfurt – mit dem Bus oder der Bahn – sind sehr schlecht. Und dann gibt es auch nur wenige Geschäfte in Bruchköbel.

B. Übersetzen Sie ins Deutsche! (Nur 4)

(4)

1. Franz can play a piano very well.
2. Do you have your notebooks, Helena and Helmut?
3. What is the time, Mr. Bauer?
4. We like to swim on Sunday.
5. Yesterday I spoke to my aunt.

Frage III Grammatik

[24]

A. Ergänzen Sie die Personalpronomen! (Nur 3)

(3)

1. Woher kommt _____, Martina und Lukas? –Wir kommen aus München.
2. Max arbeitet als Journalist. _____ fährt immer ins Ausland.
3. Möchten _____ etwas zum Trinken, Herr Schmidt?
4. Hier ist das Buch. _____ ist sehr interessant.

B. Ergänzen Sie die Possessivpronomen! (Nur 3)

(3)

1. Wir wollen nach Hamburg. Hier ist _____ Gepäck.
2. Tina und Tim sind Zwillinge und dort sind _____ Eltern.
3. Das ist unser Mathelehrer. _____ Computer ist kaputt.
4. Ich bin Sabine. _____ Zelt ist leider nass.

C. Ergänzen Sie den richtigen bestimmten/ unbestimmten Artikel! (Nur 3)

(3)

1. Hier kommt e_____ Zug. Er fährt nach Wien.
2. D_____ Mädchen lernt Chinesisch.
3. Wir schreiben _____ Brief.
4. Franziska schickt mir _____ Blumen.

D. Ergänzen Sie das richtige Modalverb! (Nur 3)

(3)

1. Heute ist es so warm. Wir _____ gern einen Eiskaffee trinken.
2. _____ du gut schwimmen?
3. Ihr _____ im Büro nicht rauchen. Es ist gefährlich.
4. Claudia _____ Fotomodel werden.

E. Ergänzen Sie die Präpositionen! (Nur 3)

(3)

1. Ich fahre immer _____ dem Bus. Es ist sehr praktisch.
2. Stellst du bitte die Vase _____ den Tisch?
3. Das Bild hängt _____ dem Bett.
4. _____ Wochenende haben wir Cricket gespielt.

F. Schreiben Sie die Sätze im Perfekt! (Nur 3)

(3)

1. Ich lese ein Buch.
2. Mein Vater organisiert das Konzert.
3. Katja steht um 6 Uhr auf.
4. Geht ihr einkaufen?

G. Schreiben Sie das richtige Verb! (Nur 3)

(3)

(mitkommen, haben, aufhören, sein)

1. _____ ihr ein Schwimmbad zu Hause? - Ach, Nein!
2. _____ Sie verheiratet? - Nein, ich bin ledig.
3. Wir fahren nach Mumbai. _____ du auch _____?
4. Das Baby _____ nie _____ zu weinen. Es ist krank.

H. Bilden Sie Fragen! (Nur 3)

(3)

1. Wir spielen die Gitarre!
2. Frau Soprano ruft an.
3. Am Montag sehen wir einen Film.
4. Hasan kommt aus Afghanistan.

Frage IV Wortschatz

[10]

A. Schreiben Sie die Gegenteile!

(2)

1. ordentlich ≠ _____
2. glücklich ≠ _____

B. Was passt?

(2)

1. Bella geht nie _____ ihren Hund. Er ist ihr bester Freund. (ohne/mit/für)
2. Wann bist du angekommen? - _____ heute. Ich habe auch nicht ausgepackt. (schon/erst/immer)

3. Helena ist sehr attraktive und _____ sehr intelligent! (gern/auch/nicht)
4. Das Wetter ist schlecht! Wir machen _____ keinen Picknick! (immer/jetzt/leider)

C. Ordnen Sie das Gespräch! (6)

- Herr Heinemann: Nein, ich glaube nicht. Vielen Dank, Frau Herzberg.
- Frau Herzberg: Sind Sie Herr Heinemann?
- Frau Herzberg: Guten Tag. Suchen Sie etwas?
- Herr Heinemann: Ja.
- Frau Herzberg: Hoffentlich ist alles da: Fehlt etwas?
- Frau Herzberg: Vielleicht können wir später zusammen Kaffee trinken.
- Herr Heinemann: Oh, das ist ein schönes Zimmer!
- Herr Heinemann: Gerne.
- Frau Herzberg: Also, bis später!
- Herr Heinemann: Ja, mein Büro. Ich bin neu hier.
- Frau Herzberg: Herzlich willkommen! Mein Name ist Lisa Herzberg,
ich arbeite hier als Sekretärin. Kommen Sie! Hier ist Ihr Büro.

Frage V Schreiben [6]

A. Sie sind auf einer Reise in Japan. Schreiben Sie eine Ansichtskarte an (4)

Ihre Freundin/Ihren Freund. Beschreiben Sie die Stadt, das Wetter und die Leute.

B. Schreiben Sie einen Zettel oder eine SMS für Sarah. Sie haben einen Musikkurs (2)

und können heute Abend nicht einkaufen gehen. Aber morgen passt es. Sarah soll
zurück schreiben.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P108

[Total No. of Pages : 3

[5515]-1027

F.Y. B.Com. (Regular)
SANSKRIT
Amarabhārati
अमरभारती
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
All questions are compulsory.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
Figures to right indicate full marks.

Q1) पुढीलपैकी 'अ' विभागातील कोणत्याही एकाचे व 'ब' विभागातील कोणत्याही एकाचे इंग्रजीत अथवा मराठीत भाषांतर करा.

Translate into English or Marathi any one from Section 'A' and any one from Section 'B' from the following passages. [12]

विभाग - अ

Section - A

- i) एह्यागच्छ गृहाण चासनमिंद कस्माच्चिराहृश्यसे
का वार्तास्त्यति दुर्बलोऽसि कुशलं प्रीतोऽस्मि ते दर्शनात् ।
एवं नीचजनेऽपि वक्तुमुचितं प्राप्ते सतां सर्वदा
धर्मोऽयं गृहमेधिनां निगदितः स्मार्तेर्लघुः स्वर्गदः ॥
- ii) 'जनपदहितकर्ता त्यज्यते पार्थिवेन' इति वचनं तु सार्थमेव । अतोऽस्य प्रजागरस्य मूलकारणं लोकमान्या एवेति निश्चितम् । सकलं श्रेयोऽपि तेषामेव इति क्रमप्राप्तम् । यथा श्रेयस्तथा कारावासरूपं दुःखमपि तेषामेव । श्रीगणपत्युत्सवस्य परम्परा प्राचीना । प्रथमं स उत्सवो गृहनिष्ठः कुटुम्बनिष्ठो वा लोकमान्यैः केवलं समाजनिष्ठः कृतः ।

P.T.O.

विभाग – ब
Section - B

- i) रौद्रमस्त्रं समाधाय क्षेमुकामः किरीटवान् ।
ततोऽग्रसन्महि चक्रं राधेयस्य तदा नृप ॥
ततोऽवतीर्य राधेयो रथादाशु समुद्घतः ।
चक्रं भुजाभ्यामालम्ब्य समुत्क्षेमुमियेष सः ॥
- ii) मूढं जहीहि धनागमतृष्णां, कुरु सद्बुद्धिं मनसि वितृष्णाम् ।
यल्लभसे निजकर्मोपात्तं, वित्तं तेन विनोदय चित्तम् ॥
अर्थमनर्थं भावय नित्यं, नास्ति ततः सुखलेशः सत्यम् ।
पुत्रादपि धनभाजां भीतिः, सर्वत्रैषा विहिता नीतिः ॥

Q2) ‘अ’ विभागातील कोणत्याही एकाचे व ‘ब’ विभागातील कोणत्याही एकाचे संदर्भासह स्पष्टीकरण करा.[12]

Explain with reference to context any one from Section 'A' and any one from Section - B.

विभाग – अ
Section - A

- i) नष्टाशङ्का हरिणाशिशवो मन्दमन्दं चरन्ति ।
ii) श्वेताभिस्तव कीर्तिभिर्धर्वलिता सप्तार्णवा मेदिनी ।

विभाग – ब
Section - B

- i) निन्दन्ति दैवं कुकृतं न तु स्वम् ।
ii) हा हा हन्त तथाऽपि जन्मविटपिक्रोडं मनो धावति ।

Q3) ‘पुण्याश्रमदर्शनेन आत्मानं पुनीमहे’ या पाठाचे रसग्रहण करा. [12]

Critically appreciate ‘पुण्याश्रमदर्शनेन आत्मानं पुनीमहे’

किंवा/OR

दारिद्र्यमोचन कथेचे महत्त्व लिहा.

Write an importance of दारिद्र्यमोचन कथा

Q4) 'क्व ते धर्मस्तदा गतः' पाठाचा सारांश लिहा.

[12]

Write a summary of 'क्व ते धर्मस्तदा गतः'

किंवा/OR

सुभाषितांचे कोणतेही दोन प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.

Explain any two types of सुभाषित with example.

Q5) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात टीपा द्या.

[12]

Write short notes on any two of the following

- i) रामायणम् ।
- ii) मोहमुदगरः ।
- iii) अर्थशास्त्रम् ।

[5515]-1028

F.Y.B.Com.

ARABIC (General - I)
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.I. Translate into English or Urdu or Marathi any Two of the following Passages: (16)

(الف) «— كَانَ أَسَدٌ فَائِمًا فَأَتَى فَارسًا وَهُنْشَى عَلَى رَأْسِهِ - فَهَبَّ مِنَ النَّعْمَ غَضِيبًا - وَقَبَضَ عَلَى أَوْلَ فَارِ لِيَقْتُلَهُ - فَبَكَى الْفَارُ وَلَظَرَعَ حَتَّى هَاقَ لَهُ قَلْبُ الْأَسَدِ وَخَلَى عَنْهُ - وَثَانِي يَوْمٍ وَقَعَ الْأَسَدُ فِي شَرَرٍ لَعْنَهُ لَهُ الصِّبَادُونَ فَصَرَّخَ وَزَرَأَ أَرَأَ حَتَّى سَمِحَ ذَلِكَ الْفَارُ فَأَسْرَعَ لِمَسَاعِي دِينِهِ - وَقَالَ لَهُ: لَا تَخْضُ فَإِذَا أَخْلَصْتَ وَشَرَعَ لِيَقْرَبُ الْجَبَلَ بِهِ سَنَانِهِ الْحَادِيَةَ حَتَّى قَطَعَهُ وَخَرَجَ الْأَسَدُ هَارِمًا وَشَكَرَهُ شُكْرًا كَثِيرًا»

(ب) → هَنْزِيلٌ عَلَيْهِ تَحْمِيلٌ طَبِيهِ حَدِيلٌ يَقْدَهُ مُهْمَلَةٌ يُغْيِيْهَا شَجَرَةٌ وَهِيَ نَاسِفَةٌ - فَأَخْنَنَ عَلَيْهِ لِيَسْقِيَهَا كُلَّ يَوْمٍ - حَتَّى اخْتَضَرَ قُشْرُهَا وَنَبَّتَ فِيهَا وَرَقٌ صَيْغَرٌ أَخْضَرٌ - فَقَرِعَ عَلَيْهِ كَثِيرًا بِحَيَاةِهَا -

وَوَضَعَهَا فِي الشَّمْسِ، وَلَعْدَ ذَلِكَ طَلَعَتْ فِيهَا
وَهُدَةٌ حَمْرَاءٌ وَرَقَّهَا الْبَرَّ نَفَخَ أَخْضَرَ، وَلَعْدَ لَيْوَمٍ
لَقْتَهَا الْقَرْدَةُ وَطَلَعَ جَبِيلًا وَرَدَ عَيْنَاهَا هَيْجَيرَ -
فَأَخَذَهَا عَلَى سَرِيرِهِ أَبُوهُ فَأَبْجَيَتْهُ -

(ج) — فِي السَّمَاءِ سَكَابَةٌ كَثِيرَةٌ وَقَدْ نَزَادَ شَيْئًا
فَشَيْئًا حَتَّى صَارَ إِلَّا نَسْرَهُ سَوْدَاجَلًا - وَحْيَ الشَّمْسِ
إِسْمَاعِيلَهُ هَذَا هَوْتَهُ الرَّعْدُ وَلَا جُلَّ أَنْ يَأْتِي
بَعْدَهُ الْمَطَرُ حَالًا - النَّظَرُ الْبَرْقُ يَلْمُحُ فِي السَّمَاءِ
وَيُنَوِّهُ الْأَهْمَنَ - هَذِهِ قَطْرَةٌ مَطَرٌ عَلَى يَدِيِّهِ تَعَالَى
لَقْفُهُ فِي هَذَا الْبَابِ لِنَسَائِيِّ الْمَطَرِ يَنْزِلُ عَلَى
الْأَرْضِ وَكُنْ عَلَى بُعدِي - يَجْرِي النَّاسُ إِلَيْهَا
وَإِلَيْهَا - وَقَدْ نَشَرَ وَالظَّلَلَ خَوْفًا مِنَ الْبَلَلِ
وَالْمَاءِ يَنْزِلُ مِنَ الْمَرَأَةِ يُبَيِّبُ الْمَطَرُ إِلَيْهَا

Q.2. Explain with examples any two of the following topics:

- ① المُبْتَدَأُ وَالْجَنِينُ - ② الصَّمَاءُ اَهْمَنُ - ③ حُرْوَفُ الْجَاءِ اَتْرَ - ④ اَجْزَاءُ الْكِلَمَةِ -

Q. 3. Explain any four of the following couplets:

- (16)
- ① الْجَبَسُ لَيْسَ مَذْهِبٌ - وَلَيْسَ فِيهِ طَرَبٌ
 - ② فَلَسْتُ أَهْنِ قَصَّاً - وَإِنْ يَكُنْ مِنْ ذَهَبٍ
 - ③ نَابَاتٌ تَرَبَّى غَايَتِي - وَالْعَيْشُ فِيهَا مَطْلُوبٌ
 - ④ قَدْ طَابَ فِيهَا مَطْحَوٌ - وَرَاقَ فِيهَا هَشَرٌ بَيْنَ
 - ⑤ هَيَّا بُنَا تَحْوِي الْحَمَلَ - فَهُوَ الْيَاهُ هُوَ الْأَمَلُ
 - ⑥ يَا اخْوَنِي هُبُوا الْهَضُوا - لَا تَنْتَسِي بَحْوِ الْمَلَسَلِ
 - ⑦ بِالْعِلْمِ عَلَّ وَالْمَبِيجَةِ - وَابْنُوا الْبَلَادَ هَصْنَحَةِ
 - ⑧ وَحْدَنَ وَالْتِجَارَةَ حِرْفَةٌ - وَاهْفُوا وَاجْبُوا الْمَزَرَعَةِ

Q. 4. Translate into English any four of the following sentences:

- (08)
- (A)
- ① مَكْتَبَةٌ لَجَيْدٍ مِنْ بَيْتِهِ -
 - ② ذَلِكَ الْمَدَرَسَةُ مَشْغُولٌ -
 - ③ هُوَ ذَاهِبٌ إِلَى بَيْتِهِ مَدِيلٌ -
 - ④ وَالِدِي عَامِلٌ غَرَفَتِهِ -
 - ⑤ لَوْنٌ سَيَارَاتِهِ جَمِيلٌ -
 - ⑥ هَذِهِ الْمَدَرَسَةُ جَيْدَةٌ -
 - ⑦ الْبَنَى الصَّغِيرَةُ لَا عَرَبَةٌ -
 - ⑧ الْتِلْمِيذُ ذَاهِبٌ إِلَى الْمَدَرَسَةِ -

(B) Translate into Arabic any four of the following
Sentences: 08

- ① The new teacher is a tall man.
- ② On the Window there is a curtain.
- ③ No, His College is closed - .
- ④ In the fridge there is an apple.
- ⑤ This Bus is going to the College.
- ⑥ The Head is sitting in his office.
- ⑦ He took him to the School.
- ⑧ There is a Student in the class.

Q. 5. (A) Summarise any Two of the following
Lessons: 08

- الْأَسْنَدُ وَالْغَارِبُ - (أطْلَاقُ الطِّيفِ) ①
الْمَرْاعِي وَالْمَنْشَبُ - الْجَرِيْفُ - ②

(B) Write in Arabic anyone of the following: 04

- الشَّهْوَةُ الْمِيلَادِيَّةُ - ①
أَيَّامُ الْأَسْبُوعِ - ②

(C) Write a letter in Arabic to the Company
Manager. 04
«أُكْتُبُ بِإِسْكَانَةٍ إِلَى مُدِيبِ الشِّرْكَةِ»

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P110

[Total No. of Pages : 4

[5515]-1029

F.Y. B.Com.

FOUNDATION COURSE (Restructuring)
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.**
- 2) Figures to the right indicate full marks.**

Q1) What are the causes of Poverty in India? Suggest measures to eradicate poverty.

[16]

Q2) What is Science? State and explain the characteristics of Science. **[16]**

OR

What is the importance of Industries in Indian Economy?

Q3) a) What are the characteristics of Indian Culture. **[8]**

b) Explain the process of Decision Making. **[8]**

OR

a) What are the causes of sickness of Indian Industries?

b) What are the various steps in scientific method?

Q4) Explain the concept of State, Government and Nation. **[16]**

P.T.O.

Q5) Write note on any Two of the following.

[16]

- a) Urbanization-Concept and problems.
- b) Women Empowerment-Concept and significance.
- c) Merits and demerits of Indian Democracy.
- d) Self management-concept and importance.

Total No. of Questions : 5]

P110

[5515]-1029

F.Y. B.Com.

पायाभूत अभ्यासक्रम (पुनर्गचित)
(2013 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) प्रश्नांच्या उजव्या बाजूला त्या-त्या प्रश्नांचे गुण दर्शविले आहेत.
3) संदर्भासाठी इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
-
-

प्रश्न 1) भारतातील दारिद्र्याची कारणे कोणती? दारिद्र्य निर्मुलनासाठी उपाय सूचवा. [16]

प्रश्न 2) विज्ञान म्हणजे काय? विज्ञानाची वैशिष्ट्ये सांगून स्पष्ट करा. [16]

किंवा

भारतीय अर्थव्यवस्थेत उद्योगधंद्याना महत्व काय आहे?

प्रश्न 3) अ) भारतीय संस्कृतीची वैशिष्ट्ये कोणती? [8]

ब) निर्णय घेण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा. [8]

किंवा

अ) भारतीय उद्योगधंद्याच्या आजारपणाची कारणे कोणती?

ब) वैज्ञानिक पद्धतीतील विविध टप्पे कोणते?

प्रश्न 4) राज्य, सरकार, आणि राष्ट्र या संकल्पना स्पष्ट करा. [16]

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा.

[16]

- अ) शहरीकरण-संकल्पना व समस्या
- ब) महिला सबलीकरण-संकल्पना व महत्व
- क) भारतीय लोकशाहीचे गुण दोष
- ड) स्वयं रोजगार-संकल्पना व महत्व

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

P111

[Total No. of Pages : 1

[5515]-1030

F.Y.B.Com. (Vocational)

COMPUTER APPLICATIONS (Paper - I)
(2013 Pattern)

Time : 2 Hours

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *Draw a neat-labeled diagram wherever necessary.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer the following (any FIVE) : [20]

- a) Explain applications of computer in various fields.
- b) Convert Binary number $(101011)_2$ into its equivalent Decimal number.
- c) Draw a labeled block diagram of computer and explain each part.
- d) What is RAM and ROM? Explain.
- e) Convert Hexadecimal number $(1B5)_{16}$ into its equivalent Decimal number.
- f) What is an Operating System? State names of any two Operating Systems.
- g) Perform Binary Addition: $10011+1100$.

Q2) Write note on: (any FIVE): [20]

- a) CD-ROM
- b) Minicomputer
- c) Spreadsheet
- d) Scanner
- e) E-mail
- f) Control Panel
- g) ASCII

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P112

[Total No. of Pages : 1

[5515]-1031

F.Y.B.Com. (Vocational)

Advertising, Sales Promotion and Sales Management (Paper-I)
MARKETING COMMUNICATION

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) What do you mean by Marketing? Describe the importance of Marketing. [12]

OR

Explain the barriers to communication with suitable illustrations.

Q2) Discuss in detail the factors to be considered for managing any event. [12]

OR

Explain the tools and techniques of sales Promotion.

Q3) Write Short Notes (Any two) [16]

- a) Oral Communication
- b) Body Language
- c) Press Conference
- d) E-Marketing

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P113

[Total No. of Pages : 2

[5515]-1032

F.Y. B.Com. (Vocational)

TAX PROCEDURES AND PRACTICES

Indian Tax System & Income Tax (Paper - I) (2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in 20 words each (Any Five) : [10]

- a) Define the term ‘Previous Year’.
- b) What is the meaning of ‘Direct Taxes’?
- c) What do you mean by CBDT & CBEC?
- d) Define the term “Person” Income Tax act, 1961
- e) What do you mean by “Salary”?
- f) What do you mean by “Gross Total Income”?
- g) Which are the various investments for deductions u/s 80C?

Q2) Answer in 50 words each (Any Two) : [8]

- a) Explain in brief “Canons of Taxation advocated by Adam Smith”?
- b) Which are the various ‘Heads of Income’ for computation of Total Income?
- c) How to calculate ‘House Rent Allowance’?
- d) Explain Article 246 of the Constitution of India.

Q3) Answer in 150 words each (Any Two) : [10]

- a) Explain in brief provisions regarding Deductions u/s 80C to 80 U of Income Tax Act 1961
- b) Write down provisions relating to “ Residential Status of a Company”.
- c) Which are the various purposes of Taxation in India?
- d) Which are the various Characteristics of Direct Taxes?

Q4) Answer in 500 words. (Any One) :

[12]

- a) Mr. Arun an Employee of KBC Pvt. Ltd. Furnishing his details of Income as follows:
- i) Basic salary Rs. 35000/- Per month.
 - ii) Dearness Allowance Rs.12000/- Per month.
 - iii) Transport Allowance received by him Rs.2000/- Per month.
 - iv) House Rent Allowance received by him Rs. 12000/- Per month, rent paid by him Rs. 14000/- Per month.
 - v) Hostel Allowance received by him Rs. 400/- Per month per child for 2 children.
 - vi) Education Allowance received by him Rs. 150/- Per month per child for 2 children.
 - vii) Overtime Allowance received Rs. 3500/- Per month.
 - viii) Servant Allowance received Rs. 2500/- Per month.
 - ix) Interest on Provident Fund @12%, Rs. 30000/-
 - x) Employees Contribution to Provident fund Rs. 2500/- Per month.
 - xi) Life Insurance Premium Rs. 4000/- Per month.
 - xii) Profession Tax / Tax on Employment Rs. 2500/- Per annum.

Compute the taxable salary of Mr. Arun for Assessment Year 2019-2020.

OR

- b) Explain in detail Advantages & Disadvantages of various Direct & Indirect Taxes in India.

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

P114

[Total No. of Pages : 1

[5515]-1033

F.Y. B.Com. (Vocational)

COMPUTER APPLICATIONS (Paper - II)
(2013 Pattern)

Time : 2 Hours

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) *Draw a neat-labeled diagram wherever necessary.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer the following (Any FOUR) : [20]

- a) Explain any two programming tools.
- b) Write a C program to find whether the number is even or odd.
- c) Explain *if-else* statement in C with syntax and example.
- d) Define Function. Explain purpose of function.
- e) Write a C program to find cube of a number.
- f) Explain Assignment and Logical operators with example.

Q2) Answer the following (Any FOUR) : [20]

- a) Explain following string functions with syntax and example.
 - i) *strrev()*
 - ii) *strcpy()*
- b) Write a C program to calculate simple interest.
- c) Explain *printf()* and *scanf()* functions.
- d) Write a C program to calculate area of a triangle.
- e) Write note on Interpreter.
- f) Explain the following:
 - i) Natural Programming Language
 - ii) Visual Programming Language

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P115

[Total No. of Pages : 1

[5515]-1034

F.Y. B.Com. (Vocational)

**ADVERTISING, SALES PROMOTION AND SALES
MANAGEMENT**

Advertising (Paper - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) What do you mean by advertising? Explain different types of advertising.
[12]

OR

Explain the elements of advertising layout in detail.

Q2) What is an ad budget? Discuss the factors affecting Advertising Budget.
[12]

OR

Discuss the need and importance of rural advertising and give suggestions to make rural advertising effective.

Q3) Write Short Notes (Any Two) [16]

- a) The Indian Advertisers Society
- b) Advantages of advertising
- c) Advertising Objectives
- d) Appeals used in advertising

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P116

[Total No. of Pages : 2

[5515]-1035

F.Y. B.Com. (Vocational)

TAX PROCEDURE AND PRACTICES
M.VAT Act 2002 and CST Act (Paper - II)
(2013 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in 20 words each (Any Five) : **[10]**

- a) What is provided by Sec. 5 of M.VAT Act?
- b) What do you mean by 'Composition Scheme'?
- c) Explain the provisions of Sec. 14 of CST Act 1956.
- d) What is mean by 'Appropriate State' under CST Act?
- e) Enumerate two objects for enactment of CST Act 1956.
- f) What are the forms used for application for Registration under M.VAT Act and under CST Act?
- g) What are the types of 'Audits' under M.VAT Act?

Q2) Answer in 50 words each (Any Two) : **[8]**

- a) What are the advantages of 'VAT' as a tax system?
- b) What is mean by 'Documents of Title'?
- c) What is mean by crossing customs frontiers of India?
- d) Who is required to file correct, complete and self consistent return under M.VAT? What are the forms of returns?

P.T.O.

Q3) Answer in 150 words each (Any Two) : [10]

- a) Enumerate ‘exempted sales’ under M.VAT Act.
- b) What is mean by sales in the course of inter-state trade or commerce?
- c) What is mean by ‘Declared Goods’? What are the Goods listed u/s 14 of CST. Act?
- d) What is mean by U.R.D. dealers? What are the consequences if dealer is U.R.D.?

Q4) Answer in brief (Any one) : [12]

- a) What is mean by ‘Assessment’ under M.VAT Act? Discuss various types of Assessments.
- b) What is mean by ‘Registration’ under C.S.T. Act? What are the advantages of registration under C.S.T. Act.?

